

Зауважимо, певними проблемами у використанні нових технологій при вивченні іноземної мови можуть бути такі фактори: відсутність необхідної матеріально-технічної бази в навчальному закладі або в учасників навчального процесу, відсутність або неналежна якість інтернетзв'язку, особливо в сільській місцевості.

Отже, новітні технічні засоби навчання при вивченні іноземної мови міцно увійшли в навчально-виховний процес. Це пояснюється тим, що актуальні технології значно розширюють і урізноманітнюють можливості учасників освітнього процесу в сучасному світі.

Література

1. Эрдонов О.Л. Тенденции развития ИКТ в высших образовательных учреждениях. Москва, 2014. 192 с.

2. Сучасні засоби навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах/ Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»/ Упорядник – доц. Нестеренко К.В. Харків: НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого», 2013. 132 с.

3. Тарнопольський О.Б. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі : підручник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.

*Гвоздецька К. О.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
(м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОРПУСІВ ТЕКСТІВ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

В останні роки все більше уваги приділяється тому, як комп'ютери можуть полегшити вивчення мов. Однією з областей в роботі за допомогою комп'ютера, кордони якої залишаються відкритими для дослідження, є корпусна лінгвістика. Розвиток корпусної лінгвістики останнім часом призвів до корінних змін в області лексикографії, за якими почалися зміни і в галузі викладання іноземної мови. Для того щоб вивчити мову, засновану на корпусах, необхідно позначити ключові поняття: лінгвістичний корпус і корпусна лінгвістика. Під лінгвістичним корпусом розуміється збірник лінгвістичних даних, а також письмових текстів, які можуть бути використані в якості відправної точки лінгвістичного опису або як засіб перевірки гіпотез про мову. Корпусна лінгвістика ж, розуміється як спосіб проведення лінгвістичного аналізу [1].

Дані корпусу, як правило, оцифровуються, тобто зберігаються на комп'ютерах і доступні в електронному вигляді. При цьому складові частини корпусу, тексти, складаються з даних, а також, можливо, з метаданих, що описують ці дані, та з лінгвістичних анотацій, які ці дані впорядковують [2].

У зв'язку з тим що досить багато текстів представлено в електронній формі і знаходиться у вільному доступі в Інтернеті, найбільшим корпусом можна вважати сам Інтернет (Web as Corpus), а засобами доступу до цього корпусу є пошукові машини, наприклад Google [6].

За визначенням Сисоєва, корпус – це інформаційно-довідкова система, заснована на зборах текстів на деякій мові в електронній формі. Але тексти в Інтернеті хаотичні, лінгвістично цікавий запит часто складно або неможливо сформулювати за допомогою мови запитів пошукової машини, за результатами пошуку можна оцінити представництво вибірки (які тексти не були викладені в мережу або не були знайдені даної пошуковою системою) і т.д. [4]. З цієї причини були створені національні лінгвістичні корпуси.

Національний корпус створюється лінгвістами для наукових досліджень і навчання мови. Більшість великих мов світу вже має свої національні корпуси, що розрізняються по повноті і рівню наукової обробки текстів. Британський національний корпус (BNC) є загально визнаним зразком. На нього орієнтовані багато інших сучасних корпусів [6].

Одним із національних корпусів є корпус української мови. Корпус української мови – це електронне зібрання текстів, яке упорядковали, організували та оформили так, щоб його мали змогу використовувати професіональні науковці і звичайні користувачі, які намагаються вдосконалити свої знання української мови або її вивчити [3].

Останнім часом інтерес до української мови підвищується не тільки серед українців, але і за кордоном. Викликано це як і внутрішніми, так і зовнішніми чинниками. Внаслідок цього методика викладання української мови як іноземної стала досить поширеною та потрібною, маючи за предмет досліджень сучасні методи та прийоми. Саме ці прийоми мають допомагати іноземним студентам в освоєнні української мови як іноземної [7].

В процесі вивчення будь-якої іноземної мови важливим є формування лексичної компетентності, адже знання лексики та правил вживання слів дозволяють спілкуватися іноземною мовою. Для розуміння більшості текстів та розмов іноземному громадянину достатньо знати певну мінімальну кількість. Мова йде про лексичний мінімум, який дозволяє користуватися мовою як практичним засобом спілкування. Лексичним мінімумом називають також максимальну кількість слів, яку студент має змогу вивчити за певний навчальний час [7].

Для навчання мови широко використовуються навчальні корпуси. Основною метою організації навчальних корпусів є їх аналіз на предмет поглибленого освоєння досліджуваної мови.

Викладачі при використанні паралельних корпусів не тільки можуть створювати вправи, що містять у собі приклади з автентичного матеріалу, але і, витрачаючи менші зусилля на навчання, отримувати великі результати. У завданнях навчання іноземної мови такі корпуси дозволяють підібрати можливі еквіваленти досліджуваної лексики, простежити її значення і функції в тих чи інших контекстах.

Таким чином, викладач отримує безліч прикладів як граматичної, так і лексичної форми слова. Студент в свою чергу отримує природні приклади демонстрації тих чи інших граматичних або лексичних явищ, може самостійно проводити лінгвістичні дослідження [5].

Мішель Барлоу вважає, що корпуси можуть бути використані студентами для:

- порівняння використання мови носієм іноземної мови і студентом, який вивчає цю мову;
- порівняння літературної іноземної мови і наукової; усної мови і писемної;
- аналіз мови в книгах, друкованих виданнях, навчальних посібниках;
- вивчення порядку слів у реченнях [8].

Також корпуси текстів допомагають зрозуміти яке слово краще вжити у тому чи іншому випадку, яке словосполучення буде більш доречним в певній ситуації, як часто та в яких текстах використовуються ті чи інші словоформи [3].

Крім цього, використання корпусів в навчальному процесі дозволяє реалізувати професійно релевантні аспекти володіння мовою. Так, наприклад, в курсах англійської мови для студентів – майбутніх перекладачів сконцентрувати увагу на лексичних одиницях, для юристів - на термінології [5].

Отже, виходячи із вищезазначеного, можна дійти до висновку, що використання корпусів текстів при формуванні лексичної компетентності має свої переваги та загалом ефективно. Однак, незважаючи на популярність корпусного підходу в навчанні іноземних мов і його позитивну характеристику в теорії, варто відзначити, що дана методика не завжди буває ефективною на практиці.

Література

1. Ахметова К.Ю. Корпусный подход в обучении иностранному языку. *Филологический аспект*. 2015. №8(8) URL: <https://scipress.ru/philology/articles/korpusnyj-podkhod-v-obuchenii-inostrannomu-yazyku.html> (дата звернення: 14.10.2020).

2. Козлова Н.В. Лингвистические корпуса: определение основных понятий и типология. Вестник НГУ. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2013. Т. 11, №1. С. 79–88. URL: [https://nsu.ru/rs/mw/link/Media:/34759/2013-1-\(5\).pdf](https://nsu.ru/rs/mw/link/Media:/34759/2013-1-(5).pdf)

3. Новини: Філологи КНУ створили Електронний корпус текстів української мови. URL: <http://univ.kiev.ua/news/7225> (дата звернення: 14.10.2020).

4. Сысоев П.В. Лингвистический корпус в методике обучения иностранным языкам. *Язык и культура*. 2010. № 1. С. 99–111.

5. Ушакова Н.В., Курчева Е.П. Применение корпусов текстов в обучении иностранному языку. *Актуальные проблемы современного образования: материалы VII Междунар. науч.-метод. Конф., Воронеж, 20 апреля 2015 г.* Воронеж: ВИЭСУ, 2015. С.111–114.

6. Чернякова Т.А. Использование лингвистического корпуса в обучении иностранному языку. *Язык и культура*. 2011. № 4 (16). URL: <http://journals.tsu.ru/uploads/import/167/files/16-127.pdf> (дата звернення: 14.10.2020).

7. Шелест, Г. Ю. Вивчення української мови як іноземної: проблеми, нові методики, перспективи. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Т. 1, №3. С. 51–55

8. Barlow Michael. Corpora, concordancing, and language teaching. Proceedings of the 2002 KAMALL International Conference. Daejeon, Korea. 2002.

*Гільденберг І. С.,
Василенко О. М.
Національний педагогічний університет
імені М.П.Драгоманова
(м. Київ, Україна)*

КОМП'ЮТЕРНА ТЕРМІНОЛОГІЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

В даний час цифрові технології все ширше проникають в різні галузі діяльності людини. Не є винятком і сфера освіти, зокрема навчання студентів іноземних мов. Значною мірою якість цього навчання залежить від впровадження технологій нового покоління, а саме інформаційних і комунікаційних технологій і використання їх можливостей в освітньому процесі.

За останні роки відбувається стрімкий розвиток інформаційного суспільства та зростає інтерес дослідників до проблем термінології та способів передачі технічних явищ через мову. Збагачення технічних термінів обумовлено комп'ютерними та інформаційними інноваціями.

Кожний науковий текст, що відноситься до комп'ютерного дискурсу, обов'язково містить в собі специфічні терміни. І, щоб досконаліше з ними розібратися та легше їх зрозуміти, даний текст потрібно особливо та ретельно розглянути та проаналізувати.

Як відомо, дискурс дозволяє нам вживати цей термін з позначення текстів педагогіки в таких формах як: теоретична, методична, навчальна, тощо.

Також ця актуальність дослідження виконує таку функцію як: комплексний системний опис термінологічної номінації, виробленим уявленням про структурну, семантичну, словотворчу характеристик лексики.

Отже, метою роботи є опис термінологічної номінації в комп'ютерному дискурсі з англійської мови.

Категорія «дискурс» – як наука, одна з основних комунікацій лінгвістиці, допускає масу наукових інтерпретацій, а комп'ютерний дискурс – це спілкування у віртуальному середовищі за допомогою комп'ютера. Отже, на перетині двох інституціональних дискусів виникає широке поле діяльності, яке потребує досліджень.

Дискурс як мовлення, поєднує в собі інформаційну і комунікаційну складові. Таким чином комп'ютерний дискурс включає в себе також і інформаційну складову.